

**Beroepscode voor
VIT-Therapeuten**

**© Copyright VIT, vastgesteld door de ALV
24 maart 2018**

Vereniging van Integraal Therapeuten

Bijvoetstraat 18

5103 MG Dongen

M. 06 - 53 664 194

E secretariaat@vit-therapeuten.nl

W www.vit-therapeuten.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Algemeen	6
2. Begrippen	6
<i>Cliënt</i>	6
<i>Behandeling</i>	6
3. Uitgangspunten beroepsuitoefening	7
4. Relatie tot de cliënt	8
5. Organisatie van de praktijk	10
6. Praktijkruimte	11
7. Relatie tot (reguliere) hulpverleners, collega's en samenleving	11
8. Houding naar beroepsvereniging VIT	12

Inleiding

De Vereniging van Integraal Therapeuten (VIT) is een beroepsvereniging van therapeuten die werkzaam zijn in de geestelijke gezondheidszorg. De therapeuten gaan uit van de mens als geheel. Dit betekent dat ze aandacht hebben voor zowel de geestelijke als voor de lichamelijke en de spirituele dimensie van hun cliënt. Ze leveren maatwerk afgestemd op het unieke individu, waarbij de cliënt centraal staat en niet de methode. Ze zien de cliënt als een gezond en heel mens met een klacht. De cliënt is niet de klacht, maar heeft een klacht.

De therapeuten werken op basis van kennis, inzichten en ontwikkelingen binnen en buiten de traditionele geestelijke gezondheidszorg. Ze beschikken over een adequaat opleidingsniveau - Hbo en aansluitend een beroepsopleiding als therapeut - en hebben zelf een ontwikkelingsproces doorgemaakt, waardoor zij bewust voor deze integrale benadering hebben gekozen. Ze werken vanuit een begrijpende, respectvolle en empathische houding en zijn zich ervan bewust dat de relatie therapeut - cliënt een belangrijke rol speelt in de therapie en handelen hiernaar. Kernwaarden in hun werken zijn: vertrouwen, professionaliteit, respect, empathie en hulp die aansluit op de unieke vraag van de cliënt.

Vanwege de vertrouwelijke aard van het werk van de therapeut en de besloten relatie die hij heeft met cliënten is een voortdurende bezinning op de ethische kanten en de kwaliteit van het werk noodzakelijk. Om deze bezinning te stimuleren en de kwaliteit van het beroepsmatig handelen te bevorderen heeft de VIT voor haar leden een beroepscode opgesteld. Hierin zijn de kernwaarden vertaald in een aantal praktische ethische normen en waarden.

Daarnaast is in de beroepscode rekening gehouden met een aantal wetten waarin de rechten van de patiënt, cliënt zijn vastgelegd, zoals de Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (Wgbo) en de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz). Hoewel de eerste wet formeel niet van toepassing is op de relatie tussen de therapeut en de cliënt, is de heersende opvatting dat de therapeuten ook volgens deze wet moeten werken. Daarom zijn de uitgangspunten van deze wet meegenomen in de beroepscode.

Gestreefd is naar een zo goed mogelijke afstemming tussen de beroepscode en de wet. Er blijven echter altijd onderwerpen die niet in de beroepscode maar wel in de wet zijn vastgelegd. In dat geval vormt de wet voor de therapeut het uitgangspunt.

De beroepscode dient als leidraad voor het beroepsmatig handelen van de therapeut. Alle leden dienen zich hieraan te houden. Indien een therapeut redenen heeft hiervan af te wijken, zal hij dit met goede argumenten moeten kunnen aantonen.

De code biedt ruimte voor eigen inzicht en persoonlijke afweging. De therapeut moet de beroepscode dan ook vertalen naar de eigen situatie om tot een verantwoorde beslissing te komen. Bij twijfel raadpleegt de therapeut meer ervaren collega's, zijn intervisiegroep, supervisor en/of de beroepsvereniging.

Naast leidraad voor het beroepsmatig handelen van de therapeut, is de beroepscode een informatiebron voor de cliënt, collega's en hulpverleners waarmee de therapeut samenwerkt. De beroepscode biedt hen inzicht in de waarden en normen die gelden binnen de beroepsgroep, zodat ze weten wat ze van de therapeut mogen verwachten. Tenslotte dient de beroepscode als maatstaf waaraan het beroepsmatig handelen van de therapeut wordt getoetst. Indien de therapeut afwijkt van de beroepscode, dan kunnen anderen hem hierop aanspreken.

Dit kan uitmonden in een juridische procedure waarin het beroepsmatig handelen door een onafhankelijke instantie - geschillencommissie, tuchtcollege of rechter - wordt getoetst aan de code. De beroepscode is een weergave van de ethische normen en waarden die op een bepaald moment binnen de beroepsgroep belangrijk worden geacht. Opvattingen over wat al dan niet behoorlijk of toelaatbaar handelen is, kunnen veranderen. Daarom is de beroepscode een dynamisch document dat regelmatig dient te worden geëvalueerd en aangepast.

1. Algemeen

1. De therapeut houdt zich aan deze beroepscode. Als hij wenst af te wijken, dan raadpleegt hij de beroepsvereniging en/of een collega die op dit punt deskundig en ervaren is en niet rechtstreeks bij de behandeling is betrokken. De therapeut doet dit voordat hij beslist over zijn handelwijze.
2. De therapeut zorgt voor een deugdelijke motivering indien hij afwijkt van de code. Uit de motivering moet blijken dat de handelwijze het resultaat is van een zorgvuldige belangenafweging en in overeenstemming is met de overige bepalingen van de beroepscode. Zijn motivering legt hij schriftelijk vast in een brief of mail aan de cliënt. Een afschrift bewaart hij in het dossier van de cliënt.

2. Begrippen

Cliënt

De cliënt is de persoon met wie de therapeut een behandelrelatie aangaat, onderhoudt of heeft onderhouden. Als de cliënt jonger is dan 12 jaar, worden zijn rechten uitgeoefend door zijn wettelijk vertegenwoordiger(s): de ouder(s) die het ouderlijk gezag uitoefenen of de voogd. Zij beslissen samen maar soms is de toestemming van één van de vertegenwoordigers voldoende. Is de cliënt 12 maar nog geen 16 jaar, dan is naast de toestemming van de vertegenwoordigers ook de toestemming van de cliënt zelf vereist.

Cliënten van 16 jaar en ouder beslissen zelfstandig.

Behandeling

Onder behandeling wordt verstaan de professionele relatie die de therapeut met zijn cliënt heeft, en, indien passend in de behandeling, met het systeem van de cliënt.

In die behandeling wendt de therapeut zijn kundigheid aan om in begeleidende vorm de klacht of het probleem waarmee de cliënt komt, aan te pakken en/of op te lossen.

3. Uitgangspunten beroepsuitoefening

1. De therapeut geeft de cliënt de behandeling die is afgestemd op het unieke individu, waarbij het belang van de cliënt centraal staat en niet de methode.
2. De therapeut heeft zowel oog voor klachten en problemen als voor de kwaliteiten en de kracht van de cliënt. Doel is de cliënt zodanig te behandelen dat hij weer zoveel mogelijk in harmonie met zichzelf en zijn omgeving kan functioneren.
3. De therapeut benadert de cliënt met respect en toont begrip voor zijn beslissingen, grenzen, behoeften en persoonlijke keuzen. Hij is zorgvuldig jegens de cliënt en behandelt de cliënt, ongeacht zijn levensbeschouwing, waarden, normen en gewoontes.
4. De therapeut houdt zijn deskundigheid in stand en ontwikkelt deze in overeenstemming met de recente ontwikkelingen in zijn vakgebied. Hij volgt de voor hem relevante vakliteratuur, neemt deel aan bij- en nascholing en intervisie met vakgenoten en heeft over een periode van twee jaar gemiddeld minimaal tachtig sessies per jaar.
5. De therapeut werkt aan zijn groeiproces, waaronder zijn kennisniveau en persoonlijke ontwikkeling, ten gunste van zijn professionalisering en deskundigheid. Dit kan via intervisie, supervisie en via individuele begeleidingstrajecten met therapeuten of andere hulpverleners.
6. De therapeut handelt binnen de grenzen van zijn eigen kennen en kunnen en onthoudt zich van handelingen die daarbuiten liggen. Hij hanteert alleen methoden, waarvoor hij door opleiding, training en/of ervaring is gekwalificeerd.

Hij schrijft geen medicatie of hulpmiddelen voor. Ook verkoopt hij geen medicijnen of preparaten die alleen op voorschrift verkrijgbaar zijn.
7. De therapeut is zelf volledig verantwoordelijk voor zijn beroepsmatig handelen. Hij zorgt ervoor dat hij in zijn beroepsmatig handelen onafhankelijk en objectief kan optreden.
8. De therapeut heeft geen lichamelijk contact met de cliënt. Wanneer aanraking beroepshalve noodzakelijk is, bijvoorbeeld met psycho-energetisch werken, dient dit vooraf aan de cliënt gemeld te worden. Aanraking is alleen mogelijk als de cliënt daarvoor toestemming heeft gegeven. Het aangaan van een seksuele relatie met de cliënt is gedurende het hulpverleningstraject en binnen een jaar na afloop daarvan verboden.
9. De therapeut heeft voor de uitoefening van zijn beroep de benodigde diploma's en gaat geen type behandelingen met cliënten aan waarvoor het benodigde diploma ontbreekt.

4. Relatie tot de cliënt

1. De therapeut informeert de cliënt bij de kennismaking of intake over:
  - de therapeutische behandeling en het mogelijke verloop hiervan;
  - de financiële en andere voorwaarden waaronder hij de opdracht aanvaardt.
2. De therapeut informeert de cliënt over:
  - tarieven en eventuele mogelijkheden om een tegemoetkoming te krijgen van de zorgverzekeraar;
  - de rechten en plichten van de cliënt;
  - de gebondenheid van de therapeut aan de beroepscode en het klacht- en tuchtrecht van de cliënt.

De therapeut verstrekt de informatie mondeling of schriftelijk (via voorlichtingsmateriaal en/of website) op een voor de cliënt begrijpelijke en passende wijze.

3. De therapeut zorgt met een behandelovereenkomst ervoor dat de cliënt schriftelijk toestemming kan geven voor de behandeling. Deze overeenkomst wordt door beiden ondertekend. De afspraken tussen de cliënt en de therapeut worden vastgelegd. Ook zorgt de therapeut ervoor dat de cliënt de algemene voorwaarden van de praktijk tot zich heeft kunnen nemen alvorens de behandelrelatie aan te gaan.
4. In geval van minderjarige kinderen zorgt de therapeut ervoor dat ouders toestemming hebben gegeven voor de behandeling en is met hen een behandelovereenkomst afgesloten. Het document *Wettelijke regels toestemming ouders* gaat uitgebreider in op toestemming van ouders, het begrip ouderlijk gezag, wanneer informatieverstrekking wel en wanneer deze niet verplicht is. Dit document dient als leidraad voor kennis hierover en het handelen hierin.
5. De therapeut is verplicht tot geheimhouding van de gegevens die de cliënt hem in vertrouwen heeft verteld. Deze verplichting geldt ook na afloop van de behandeling. De therapeut mag de gegevens niet aan anderen verstrekken tenzij:
  - de cliënt daarvoor schriftelijke toestemming geeft;
  - de wet de therapeut verplicht de gegevens te verstrekken;
  - er een ernstig (levens)gevaar dreigt voor de cliënt zelf of voor anderen (conflict van plichten).

De gegevens worden alleen verstrekt voor zover deze relevant en noodzakelijk zijn voor de specifieke vraagstelling van de derde en de persoonlijke levenssfeer van een ander niet wordt geschaad.

6. De therapeut richt een dossier in voor de cliënt en neemt hierin alleen die gegevens op die noodzakelijk zijn voor de behandeling van de cliënt. Hij zorgt ervoor dat het dossier naar vorm en inhoud goed toegankelijk is voor de cliënt.
7. De cliënt heeft recht op inzage en afschrift van de gegevens uit zijn dossier. Alvorens de cliënt inzage te geven, verwijderd de therapeut de gegevens die betrekking hebben op anderen. De therapeut biedt de cliënt aan tekst en uitleg te geven.

De therapeut mag voor de verstrekking van afschriften een vergoeding vragen (€ 0,23 per pagina met een maximum van € 4,50).

8. De cliënt mag de gegevens in zijn dossier corrigeren indien deze feitelijk onjuist zijn, onvolledig of niet ter zake doen. Ook mag hij de gegevens in het dossier aanvullen met zijn opvattingen over de behandeling.
9. De therapeut bewaart het dossier gedurende de wettelijk vastgestelde termijn van 15 jaar, te rekenen vanaf het moment dat de behandeling is beëindigd of zoveel langer als redelijkerwijs uit de zorg van een goede therapeut voortvloeit.
10. De cliënt kan verzoeken om vernietiging van zijn dossier of delen hiervan. De therapeut is verplicht binnen drie maanden te voldoen aan dit verzoek tenzij:
  - de wet zich tegen vernietiging verzet;
  - een ander er belang bij heeft dat de gegevens worden bewaard en dit belang weegt zwaarder dan dat van de cliënt.

Vernietiging dient zorgvuldig te gebeuren. Het verzoek om vernietiging en verdere correspondentie hierover wordt bewaard. De aanwijzingen omtrent overdracht en vernietiging van dossier zoals neergelegd in het document *Info hantering dossier* zijn leidraad.

11. Een therapeut die op enigerlei wijze vermoedt dat een kind wordt mishandeld, hetzij lichamelijk hetzij psychisch, handelt daarbij in overeenstemming met de *Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling*, zoals die is vastgesteld door de VIT.

5. Organisatie van de praktijk

1. De therapeut organiseert zijn beroepsmatige werkzaamheden zodanig dat dit leidt of redelijkerwijs moet leiden tot verantwoorde zorg. Daarbij zijn de criteria voor praktijkvoering, zoals in het *Visitatieprotocol inhoud* aangegeven, leidraad.
2. De therapeut zorgt voor heldere informatie over zijn bereikbaarheid. Daarnaast zorgt de therapeut ervoor dat:
  - de cliënt een boodschap op het antwoordapparaat kan achterlaten of de voicemail kan inspreken;
  - de cliënt binnen twee werkdagen een reactie ontvangt, ook in geval de cliënt de therapeut via de mail heeft benaderd.
3. De therapeut informeert de cliënt indien hij gedurende langere periode - vanwege vakantie, ziekte of andere redenen - afwezig is. Ook potentiële cliënten worden hierover geïnformeerd op een daarvoor door de therapeut zelf gekozen weg, bijvoorbeeld een autoreply van de mail. Waar nodig verwijst de therapeut de cliënt door naar (collega)-hulpverleners die tijdelijk voor hem kunnen waarnemen of die de werkzaamheden van hem kunnen overnemen. De therapeut zorgt voor een goede overdracht.
4. Ook heeft de therapeut geregeld wie bij zijn overlijden, of praktijkbeëindiging, de lopende en gesloten dossiers overneemt. Deze persoon is op de hoogte van de stappen die genomen dienen te worden, wanneer hij de gesloten dossiers wil vernietigen en/of overdragen.
5. De therapeut treft de nodige (digitale) veiligheidsmaatregelen om ervoor te zorgen dat de gegevens in het dossier niet verloren gaan en niet toegankelijk zijn voor anderen. En sluit daar per 25 mei 2018 aan op de Algemene Verordening Gegevensbescherming.
6. De therapeut roept tijdig advies en ondersteuning in, indien hij zijn beroep, vanwege persoonlijke, psychische of fysieke problemen, niet meer verantwoord kan uitoefenen. Als een verantwoorde beroepsuitoefening niet (meer) mogelijk is, staakt de therapeut zijn beroepsmatig handelen tijdelijk of blijvend. Hij stelt het bestuur hiervan op de hoogte. Indien nodig spreekt hij hierover met de vertrouwenspersoon van de VIT.
7. De therapeut houdt van zijn beroepsmatig handelen op zodanige wijze aantekening, dat hij in staat is hierover verantwoording af te leggen. Hij stelt zich open voor toetsing van zijn beroepsmatig handelen door anderen en verleent de geschillencommissie en de (tucht)rechter alle medewerking bij het doen van een onderzoek naar een klacht die tegen hem is ingediend. Hij zal naar beste weten de vragen beantwoorden. Hij houdt zich aan de uitspraak van de geschillencommissie, de klachtencommissie in het kader van de Jeugdwet, en de (tucht)rechter en voert eventuele aanbevelingen waar mogelijk uit.
8. De therapeut is in navolging van de klachtwet, de Wkkgz, aangesloten bij een geschillencommissie. Hij stelt zich open voor de behandeling van een klacht door de klachtenfunctionaris en stelt alles in het werk om tot een goede oplossing te komen met de klager.

9. De therapeut beschikt over een adequate beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheids-verzekering. Deze dekt ook de kosten voor de geschillencommissie, mocht een klacht van een cliënt daar neergelegd worden.

6. Praktijkruimte

1. De inrichting van de praktijkruimte is zodanig dat de cliënt zich op zijn gemak voelt om zich te uiten. Privacy, rust en een persoonlijke sfeer zijn kenmerkend voor een professionele praktijkruimte. Daarbij zijn de criteria voor praktijkvoering, zoals in het *Visitatieprotocol inhoud* aangegeven, leidraad.
2. De praktijkruimte is geluidsgeïsoleerd wanneer sprake is van aangrenzende ruimten waar mensen wachten of werken.
3. De therapeut zorgt ervoor dat hij tijdens de sessie niet wordt gestoord door bijvoorbeeld anderen die binnenlopen, of binnenkomende telefoontjes.
4. De praktijkruimte, inclusief wachtruimte en toilet is schoon. De praktijkruimte kan goed worden geventileerd. De cliënt kan zijn handen wassen na gebruik van het toilet.
5. Indien de praktijkruimte is gevestigd in een publiek gebouw, is de therapeut bij zijn praktijkinrichting minimaal gebonden aan de bouw- en veiligheidsvoorschriften die door de gemeente worden gesteld.
6. De therapeut werkt mee aan de vijfjaarlijkse visitatie van zijn praktijk die door een extern bureau wordt uitgevoerd.

7. Relatie tot (reguliere) hulpverleners, collega's en samenleving

1. De therapeut onderkent zijn professionele en persoonlijke beperkingen en is daar, indien nodig, open over. Waar nodig roept hij deskundig advies en ondersteuning in, werkt hij samen met anderen en verwijst zo nodig door naar de reguliere zorg. Bij lichamelijke klachten, adviseert de therapeut de cliënt altijd de huisarts te raadplegen.
2. De therapeut stelt zich neutraal op als de cliënt uitspraken doet over andere hulpverleners, diagnoses en behandelingen. De therapeut bekritiseert geen collega's in het openbaar of ten overstaan van de cliënt.
3. De therapeut onthoudt zich van gedragingen waarvan hij weet of redelijkerwijs kan voorzien dat deze het vertrouwen in zijn beroep of in zijn collega's kunnen schaden. De therapeut spreekt collega's erop aan als hij meent dat ze in strijd met de bepalingen van de beroepscode handelen of hebben gehandeld. Hij informeert de beroepsvereniging als de collega zijn beroepsmatig handelen niet aanpast. De therapeut verleent geen medewerking aan werkzaamheden van anderen die in strijd zijn met de code.
4. De therapeut werkt naar beste vermogen mee aan de juiste uitvoering van sociale en andere wetten die van toepassing zijn op zijn beroepsuitoefening en praktijkvoering.

8. Houding naar beroepsvereniging VIT

1. De therapeut houdt zich aan deze beroepscode.
2. De therapeut houdt zich aan de (overige) verplichtingen die de VIT aan haar leden stelt, zoals:
  - het overleggen van een recente VOG-verklaring en na 5 jaar een nieuwe overleggen;
  - bij- en nascholing volgen en zorgen voor jaarlijkse herregistratie;
  - participeren in een intervisiegroep
  - meewerken aan de externe visitatie van de praktijk die één keer per vijf jaar plaatsvindt;
  - meedoen aan het tevredenheidsonderzoek onder cliënten;
  - naleven van de protocollen die de VIT voor haar leden heeft vastgesteld;
  - collectieve registratie bij de geschilleninstantie SCAG;
  - het zich houden aan het tuchtrecht van de koepel, waarbij het lid is aangesloten, zoals het tuchtrecht van de NAP en de TCZ;
  - het hebben van een adequate beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheids-verzekering
  - het tijdig betalen van de contributie;
  - het doorgeven en/of doorvoeren van mutaties van adresgegevens en andere zaken betreffende de praktijkuitvoering. Zowel bij de VIT als bij andere organisaties, zoals koepel en geschilleninstantie, waarbij dit van belang is;
  - de noodzakelijke maatregelen genomen aansluitend op de AVG die 25 mei 2018 van kracht is.
3. De VIT verwacht van de leden dat zij een betrokken houding hebben naar de beroepsvereniging. Deze uit zich in het regelmatig bijwonen van de Algemene ledenvergadering, tijdig reageren op vragen die vanuit bestuur en secretariaat aan leden worden gesteld, het lezen van informatie die de VIT hen verstrekt over het VIT-beleid en over (wijzigingen in) regels en wetgeving voor de beroepsuitoefening en de praktijkvoering.
4. De VIT stelt een actieve inzet van leden voor de vereniging bijzonder op prijs. Dit is op enig moment een bijdrage leveren aan de commissies van de VIT en/of plaatsnemen in het bestuur en/of op onderwerp participeren in een tijdelijk ingestelde werkgroep.